Διαχρονικά, το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου υπήρξε ένα από τα πιο καθοριστικά διαστήματα, στα γεγονότα που σημάδεψαν την έναρξη, τις εξελίξεις και το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Με την πρώτη του μήνα να σηματοδοτεί το ξεκίνημα της πιο αιματηρής σύγκρουσης που γνώρισε η οικουμένη. Ξημέρωνε 4.40' το πρωί της 1ης Σεπτεμβρίου του 1939, όταν μια ομάδα φαντάρων παραμέρισε την μπάρα στα γερμανοπολωνικά σύνορα, για να περάσει ο στρατός. Οι γερμανικές στρατιές ξεχύθηκαν στην Πολωνία, ενώ, λίγες ώρες αργότερα, ο Χίτλερ αποδεχόταν την πρόσκληση του εκεί γκαουλάιτερ, να επισκεφτεί τον διάδρομο του Ντάντσιχ για να επικυρώσουν την ένωση της περιοχής με τη μητέρα Γερμανία. Άρχισε ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος.

Ένα χρόνο αργότερα, στις 6 Σεπτεμβρίου του 1940, με τη δυτική ηπειρωτική Ευρώπη ήδη να στενάζει κάτω από την μπότα των ναζί, οι δυνάμεις του Άξονα εξανάγκαζαν τον βασιλιά της Ρουμανίας, Κάρολο Β', να παραιτηθεί για χάρη του γιου του Μιχαήλ. Η Ρουμανία ουσιαστικά διαμελιζόταν και τα γερμανικά στρατεύματα πατούσαν γερά πόδι στα Βαλκάνια.

Στην άλλη άκρη του πλανήτη, μόλις πέντε ημέρες αργότερα (στις 11 Σεπτεμβρίου του 1940), η Ιαπωνία εκμεταλλευόταν την απασχόληση των πάντων με τους Γερμανοϊταλούς κι έστελνε τα στρατεύματά της να κάνουν απόβαση στην Καντόνα της Κίνας, ουσιαστικά ξεκινώντας τη δική της ενεργή συμμετοχή στον πόλεμο.

Τον Σεπτέμβριο του επόμενου έτους, ο Χίτλερ διαπίστωνε ότι τα πράγματα δεν πήγαιναν όπως τα είχε υπολογίσει στο μέτωπο με τη Ρωσία. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμά του, έπρεπε να ολοκληρώνεται η κατάκτηση της απέραντης χώρας αλλ' οι δυνάμεις του συναντούσαν σθεναρή αντίσταση. Στις 8 Σεπτεμβρίου του 1941, ξεκινούσε ο αποκλεισμός του Λένινγκραντ, καθώς ο γερμανικός στρατός περικύκλωσε την πόλη αποκόβοντάς την απ' την υπόλοιπη χώρα. Η πολιορκία διάρκεσε μέχρι τον Ιανουάριο του 1944 και είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο σχεδόν ενός εκατομμυρίου πολιτών. Οι Γερμανοί όμως, ποτέ δεν το πήραν.

Ο επόμενος Σεπτέμβριος (του 1942) ήταν καθοριστικός. Στις 10 του μήνα, οι βρετανικές εναέριες δυνάμεις χρησιμοποίησαν 476 αεροπλάνα για να ρίξουν 100.000 βόμβες στο Ντίσελντορφ, σε μία μόνο επιδρομή. Οι Γερμανοί ένιωθαν στο πετσί τους, μέσα στην ίδια της τη χώρα, τα δεινά του πολέμου.

Στο ανατολικό μέτωπο, σε μια προσπάθεια να αποδιοργανώσει τη σοβιετική βιομηχανία, ο Χίτλερ διέταξε την επίθεση στο Στάλινγκραντ. Η πολιορκία ξεκίνησε στις 13 Σεπτεμβρίου του 1942 και έμελλε να εξελιχθεί στη μεγαλύτερη μάχη γοήτρου. Με κομμένη την ανάσα, ελεύθεροι και κατακτημένοι λαοί παρακολουθούσαν επί 140 μέρες την ηρωική άμυνα των υπερασπιστών της πόλης. Οι στρατιές του φον Πάουλους, εγκλωβίστηκαν κι αποδεκατίστηκαν. Όσοι επέζησαν, παραδόθηκαν, ενώ ο στρατάρχης αιχμαλωτίστηκε.

Τον Σεπτέμβριο του 1943, όλα ήταν διαφορετικά, καθώς μόλις είχε ολοκληρωθεί η κατάληψη της Σικελίας, μετά την επιτυχή απόβαση που είχε συντελεστεί στις 10 του περασμένου Ιουλίου. Ο Μουσολίνι είχε εξαναγκαστεί να παραιτηθεί. Το τιμόνι της Ιταλίας είχε αναλάβει ο Μπαντόλιο. Στις 9 Σεπτεμβρίου του 1943, υπέγραφε την παράδοση της χώρας στους συμμάχους, ενώ την ίδια μέρα εκδηλωνόταν η απόβαση στο Σαλέρνο με στόχο τη Νάπολη. Την ίδια πάντα μέρα, οι Γερμανοί αφόπλιζαν 80 ιταλικές μεραρχίες. Στην Ελλάδα, οι Ιταλοί, από κατακτητές, μετατρέπονταν σε κυνηγημένους από τις δυνάμεις της Βέρμαχτ. Σε πολλές περιπτώσεις, προτιμούσαν να παραδοθούν στα πλησιέστερα τμήματα του ΕΛΑΣ που βρέθηκε έτσι να εξοπλίζεται με σύγχρονα όπλα. Έτσι κι αλλιώς, η αντίστροφη μέτρηση είχε ήδη αρχίσει.

Η γιγαντιαία σοβιετική αντεπίθεση του τέλους του καλοκαιριού του 1944 έφερε τις σοβιετικές δυνάμεις στα Βαλκάνια. Στις 4 Σεπτεμβίου του 1944, έμπαιναν στην κατεχόμενη Γιουγκοσλαβία κυνηγώντας τα γερμανικά στρατεύματα που υποχωρούσαν. Την επομένη, 5 του μήνα, αποκτούσαν επαφή με τους παρτιζάνους του Τίτο. Οι Γερμανοί έσπευδαν παντού να συμπτυχθούν για να μην εγκλωβιστούν.

Ο Χίτλερ όμως πίστευε ακόμα ότι μπορούσε να νικήσει κι αυτό χάρη στο μυστικό του όπλο, τις υπερηχητικές ιπτάμενες βόμβες V-2, τους «σιωπηλούς δολοφόνους», όπως αποκλήθηκαν, καθώς πρώτα χτυπούσαν κι έπειτα ακολουθούσε ο θόρυβος από την πτήση τους. Οι πρώτες, εκτοξεύτηκαν από τη Χάγη κι έπεσαν στο Λονδίνο στις 8 Σεπτεμβρίου του 1944. Τρεις άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους. Η προέλαση των συμμάχων, όμως, ανάγκασε τους Γερμανούς να αποσύρουν τους εκτοξευτήρες σε ένα νησί με αποτέλεσμα το Λονδίνο να βρεθεί εκτός βολής. Ο πόλεμος μεταφερόταν πια μέσα στη Γερμανία.

Η γερμανική αντεπίθεση στις Αρδένες έδωσε στον Χίτλερ μια μικρή ανάσα αλλά εκφυλίστηκε κι έσβησε μαζί με τις τελευταίες του ελπίδες. Τον Απρίλιο του 1945, οι μάχες δίνονταν στους δρόμους του Βερολίνου. Ο Χίτλερ αυτοκτόνησε και με τη σειρά της η Γερμανία παραδόθηκε, αφήνοντας την Ιαπωνία να συνεχίζει μόνη τον μάταιο ιμπεριαλιστικό της αγώνα που είχε ήδη μεταβληθεί σε αμυντικό.

Οι ατομικές βόμβες στη Χιροσίμα και το Ναγκασάκι της έδωσαν τη χαριστική βολή. Στις 2 Σεπτεμβρίου του 1945, πάνω στο αμερικανικό πολεμικό πλοίο «Μισούρι», οι Ιάπωνες υπέγραφαν την άνευ όρων παράδοση της χώρας τους. Ο Β’ Παγκόσμιος πόλεμος είχε τελειώσει. Απέμενε η κάθαρση.

Ξεκίνησε από την Ιαπωνία. Στις 8 του μήνα, μόλις έξι μέρες μετά την άνευ όρων παράδοση και γνωρίζοντας τι τον περίμενε, αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει ο πρωθυπουργός της Ιαπωνίας κατά το μεγαλύτερο μέρος του Β' Παγκοσμίου πολέμου, Χιντέκι Τόγιο, προκειμένου να αποφύγει να δικαστεί για εγκλήματα πολέμου. Η απόπειρα απέτυχε. Αργότερα κρίθηκε ένοχος και κρεμάστηκε.

Στις 10 Σεπτεμβρίου του 1945, κρίθηκε ένοχος προδοσίας και καταδικάστηκε σε θάνατο, ο Βίντκουν Κουίσλινγκ, ο περιβόητος επικεφαλής του καθεστώτος των εγκαθέτων που είχαν δημιουργήσει οι Ναζί στην Νορβηγία κατά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Το όνομά του είχε γίνει συνώνυμο της προδοσίας.

Νοτιότερα, στη θρησκευτική πατρίδα του ναζισμού, Νυρεμβέργη, εξελισσόταν ήδη η μεγάλη δίκη, καθώς η οικουμένη απαιτούσε την κάθαρση. Έμεινε στη μέση. Για πολλές περιπτώσεις, το κυνήγι των ναζί συνεχίστηκε και στις επόμενες δεκαετίες.

(Έθνος, 9.9.1999)